

Četrnaesta lekcija • Lesson Fourteen

A1

15

RECEPT ZA KAHVU *

Groups of two or three students should make coffee while giving each other the instructions. If you are unable to find the proper coffee pot, use a small, ordinary pot. In order to get coffee beans that are ground as finely as possible (like confectioner's sugar), have them ground at the setting for Turkish coffee.

Self-study learners: follow the instructions given in the textbook and make coffee. As you read the instructions, note how infinitives, the impersonal verb with *se*, and *treba* are used when giving instructions. Also note the use of conjunctions such as *čim* and *dok*, as well as adverbs and adverbial phrases such as *zatim*, *onda*, *tad*, *na kraju*, in describing the process.

* Note the spelling of the Bosnian version of the word "coffee" in this passage. It is given here as *kahva*, though the spelling *kafa* has been used elsewhere in this book for the Bosnian. This is just one example of the alternate spellings, pronunciation and even vocabulary choices that have entered into broader usage since 1990. Most speakers of Bosnian say *kafa* most of the time, but *kahva* has been included in this exercise in recognition of the proliferation of forms that is emerging in all the countries where BCS is spoken.

You also might enjoy watching this short film on the Internet:
<http://www.archive.org/details/BOSANSKA-KAHVA>

A2

OLUJA

Replace each italicized infinitive by the appropriate verbal adverb. The first two verbs in the text [*vraćajući se* and *skrenuvši*] have been done for you as examples. Form the adverbs first, from the list above, and then insert them into the text. Note the aspect of each verb, and remember that past verbal adverbs are formed only from perfective verbs form, and present verbal adverbs only from imperfective verbs. Thus, the only verbal adverb which can be formed from the imperfective verb *vraćati se* is the present verbal adverb *vraćajući se*, and the only verbal adverb which can be formed from the perfective verb *skrenuti* is the past verbal adverb *skrenuvši*.

Note: the frequency of these forms in the above story is far greater than in normal writing. The story has been composed expressly in this way in order to give you practice with verbal adverbs.

Verbs: svrātiti – svrātivši, gledati - gledajući, jesti – jedući, piti – pijući, znati - znajući, osjećati se - osjećajući se, jāviti se – jāvivši se, nādati se – nādajući se, probūđiti se – probūđivši se, vōziti vozeći, žūriti se – žureći se, rāstajati se – rāstajući se.

Vraćajući se kući kolima oko pet i pètnaest naveče nakon službenog pūta u drugom gradu, dvije kolèginice su naišle na olūju s jakim padavinama, čas snijeg, čas kiša, a da stvar bude gora, padao je mrak. *Skrenuvši* sa pūta i *svrātivši* do najbližeg mjesta do pola šest, sklōnile su se u jednu gostiōnicu. *Gledajući* kroz prōzor gostiōnice kākō se snijeg prètvara u nālete kiše i vjetra, očajno

su razmišljale da li se isplati putovati dalje. **Jedući** ondje večeru, i **pijući** vina, razgovarale su o svojoj situaciji. **Znajući** da se ne može voziti po takvoj oluji, odlučile su prespavati u obližnjem hotelu. **Osjećajući** se bespomoćne, slušale su vijesti, vremensku prognozu i izvještaj o stanju na cestama. **Javivši** se svòjima oko pola devet, otišle su spavati, **nađajući** se da će se sutradan vrijeme proljepšati, tako da mogu nastaviti putovanje. I zaista, **probudivši** se vrlo rano u pet do pet, saznale su na vijestima da su uvjeti na cesti znatno bolji. **Vozeći**, vidjele su da su se oblaci razišli, sunce granulo i dan se razvedrio. **Žureći** se natrag, nisu stale nijednom na putu, sve do svog grada gdje su stigle u dvadeset do jedanaest. Javile su se reda radi na poslu i onda **raštajući** se svaka se vratila svojoj kući.

✎ A3

CRNA HRONIKA

✎ **1. Make** the passive participle of each of the verbs listed below. 2. Having reviewed the grammar on passive sentences (p. 219), look at how each (italicized) verb is used actively in the text above and think how to turn it into a passive phrase including a passive participle. 3. Make the above text passive: replace each active verb with a passive participle phrase.

Verbs: obavijestiti se – obaviješten, odvesti – odveden, pozvati – pozvan, pronaći – pronađen, prijaviti – prijavljen, reći – rečen, roditi se – rođen, utvrditi – utvrđen.

Example:

Verb: obavijestiti se

1. **participle:** obaviješten

2. **passive phrase:** obaviještena je

3. **Answer: The active sentence** Policijska uprava *je obavijestila* njihovu porodicu **becomes the passive sentence:** Njihova porodica *je obaviještena*.

1. odvesti, odveden

Par je odveden u bolnicu.

2. pozvati, pozvan

Pozvana je hitna pomoć.

3. pronaći, pronađen

Pronađeni su žena i muškarač kako leže u besvjesnom stanju pored ceste.

4. prijaviti, prijavljen

Prijavljen je slučaj policiji.

5. reći, rečen

Rečeno je da srećom par nije pòginuo.

6. ròditi se, rođen

Žèna je rođena 1973. g., a muškàrac je rođen 1975. g.

7. utvrđiti, utvrđen

Utvrđeno je da su t_o brat i sèstra.

MAGLA

✎ **Make** the italicized verbs in the passage above passive (and, if appropriate, impersonal; review p. 219 on the difference between passives and impersonals). Note that nearly all verbs in this passage will require constructions with *se*. The only exceptions are impersonal sentences whose main verb is *biti*, and the verb *zabòraviti*.

Hint: it will be easier if you first separate the verbs which have direct objects (such as *vidjeti*) from those which do not (such as *stići*). Impersonal sentences whose main verb is *biti* do not include *se*.

Jèsenja mągla je b_{ila} gusta t_e noći, pa *se* ništa *nije* vidjelo.

Od mągle *se* sve stišalo pa *se* ništa *nije* čulo.

Ok_upljalo *se* na željezničkoj st_{an}ici, ali *se* *nije* gov_ori_{lo}.

Čekao *se* pòvratak učen_{ik}a i n_{ast}avn_{ik}a sa škòlskog izleta.

Oček_{iv}ala *su se* djèca u devet s_{at}i uveč_e, ali zbog mągle *nije* b_{ilo} sigurno hòće li v_oz zakàs_niti ili ne.

Nakon s_{at} vremena zakašn_{jen}ja, odjèdn_om *se* prim_{ij}etio v_oz kàko stiže izdalèka.

Zàbrin_{ut}ost ròditel_{ja} je n_{est}ala čim *se* shv_{at}ilo da će *se* djèca uskoro poj_{av}iti.

Konačno *se* stig_{lo} na st_{an}icu u deset i ped_{es}et p_{et}.

Rad_ovalo *se* d_olasku v_oza.

Na kraju, kad su djèca sišla sa v_oza, posve *je* zab_oravljen str_{ah}. P_ošlo *se* kući na sp_{av}anje.

VJEŽBE

B1

✎ **Give** directions for how to get somewhere, using this exchange as a model.

☆ **Example:**

1. Kàko *se* id_e do fakult_{et}a?
2. Može *se* ići tramv_{aj}em, ali *se* dir_{ek}tnije id_e òv_om ulic_om.
3. Koliko *je* dalèko?
4. Id_e *se* oko tristo met_{ar}a.

5. A onda?
6. Ide se dalje ravno, ne treba skrenuti ni lijevo ni desno.
7. I to je sve?
8. Kad se vidi velika žuta zgrada treba skrenuti odmah desno.
9. A poslije toga?
10. Bit će triu ulaza, treba ući u srednji.

B2

Working with each other in class, turn each sentence into an impersonal sentence with *se*. Then translate the resulting sentence into English (note that sentences such as these can often be translated in several ways). Read through the examples carefully before doing the exercise.

Note that sentences such as these can often be translated in several ways.

Present tense example:

Govore da me varaš.

Govori se da me varaš. [title of a popular song sung by Zvonko Bogdan].

Possible translations: People are saying that you are cheating on me.
It is being said that you are cheating on me.
Rumor has it that you are cheating on me.

Past tense example with transitive verb:

Rado smo čitali njen roman.

Njen se roman rado čitao.

Past tense example with intransitive verb:

U osam sati mnogi ljudi su išli kolima u grad.

1. Govori se o njegovom poslu.
There is talk about his job.
People are talking about his job.
2. Danas se svugdje priča o tom novom filmu.
These days everyone is talking about that new film.
Everywhere people are talking about that new film.
3. Ide se ovom ulicom do tvoje kuće.
The way to your house is down this street.
One gets to your house by going down this street.
4. Kaže se da je vani hladno.
They say it's cold outside.
It's said to be cold outside.
Presumably it's cold outside.
5. Radi se kako treba.
One works as one must.
You work the way you have to.
Work gets accomplished as necessary.
6. Sve se zna o njihovim problemima.
Everything is known about their problems.

Everybody knows about their problems.
Their problems are public knowledge.

7. Razmìšlja se o tome šta će sutra novine da pišu.
People are wondering what the papers will say tomorrow.
Everybody's thinking about what the papers will say tomorrow.
8. Razgovàralo se o nama.
They were talking about us.
There was talk about us.
We were the topic of conversation.
9. U vozovima se išlo brzo.
The trains went fast.
Traveling by train used to go quickly.
10. Najnovija pjesma se slušala svugdje.
The newest song was heard everywhere.
Everyone was listening to the newest song.

B3

Working with each other in class, turn each sentence below so that it contains a passive participle. Then translate the resulting sentence into English.

1. Uređena je soba bez tvòje pomoći.
The room was arranged without your help.
2. Kupljene su tri knjige.
Three books were bought.
3. Uzeta je njegova tòrba, i uzeti su njihovi* materijali.
His bag and their materials were taken.

***Note** that *svoj* can no longer be used in the passive version of the sentence. This is because *tòrba* and *materijali* are now the subjects, respectively, of each of the sentence's two clauses.

4. Viđen je.
He was seen.
5. Popijeno je pet piva.
Popito je pet piva.
Five beers were drunk.
6. Napisano je pismo od Gospòdina Kovača Gospođi Brkić.
A letter was written to Mrs. Brkić by Mr. Kovač.

B4

Working with each other in class, turn each sentence below into a passive sentence with *se* and then translate the resulting sentence into English.

1. Vidi se visoka zgrada tamo.

The large building is visible there.

2. Gledao se film.

A film was watched.

The film was watched.

3. Pòpila se čaša vòde.

A glass of water was drunk.

4. Stvari su se sklònile sa stòla.

The things have been removed from the table.

5. Materijali su se obradili sinoć.

The materials were prepared last night.

B5

Redo the following (slightly adapted) version of 7A1, replacing verbs by impersonals and *se*-passives.

1. Šta *se jede* za dòručak? *Žèli* li *se jesti*? *Mòže se* nešto sprèmiti.
2. Obično *se jedu* pahùljice.
3. Sa čim *su sprèmljeni*?
4. Sa mlijèkom i šècerom.
5. Često *se dòručkujè crni* hljeb sa svježim sirom i zèlenom pàprikom.
6. A šta *se pije*?
7. Uvijek *se pije* kàfa sa tòplim mlijèkom.
8. *Pije se* čaj bez ičega.
9. Kàko *se mòže* piti takav čaj?
10. Nàravno da *se mòže*.

B6

Pair up with another student, and together retell, in the form of indirect narration, exercises 1A3, 1A4, 2A1, 2A2, 2A3 or 2A4.

There will be a similar exercise in each of the following lessons. This answer key provides examples of how to do these exercises. However in later lessons, free-form creative assignments such as these will not be furnished with answers.

Example, 1A1:

1. Broj 1 pòzdravlja broj dva.
2. Broj 2 pita, ko je ona?
3. Broj 1 odgòvara da je stùdent i da se zòve
4. Broj 2 kaže da se zòve

Note: At this point it will be helpful to review the rules of clitic ordering on p. 86. The basic rule of thumb is that all clitics in a subordinate clause must immediately follow *da*.

For example:

Broj 1 kaže da JE student

Broj 2 kaže da SE zòve

1A3

Broj 1 i broj 2, kòji su stùdenti, sreću George-a i Mary kòji se šetaju sa brojem 3, takòde stùdent. Pòzdravljaju se i ondà razgovàraju o mački i psu i o imènima. George pìta kàko se kaže njegovo ime na bòsanskom, hrvatskom i srpskom. Stùdenti mu kažu da se kaže Juraj na hrvatskom, Đorđe na srpskom, a na bòsanskom i Juraj i Đorđe.

1A4

Vježba A4 je razgovor između jèdnog stùdenta i jèdne stùdentice o George-u i Mary. Nakon što stùdentica saznaje da je George profesor a Mary profesòrica, òna pìta za njihovog psa. Stùdent joj odgovàra da pas nìje profesor, ali da pas jest njihov prijatelj. Stùdentica ondà žèlì znati jèsu li pas i mačka takòde prijatelji. Stùdent joj odgovàra da jèsu i nìsu. Nakon toga stùdentica saznaje da su George i Mary Englèzi.

2A1

Jèdna òsoba pìta drugu ima li tèku jer joj tèka treba ali kaže da ima rječnik. Druga òsoba prvoj odgovàra da teku ima međùtim rječnik nema. Dakle, òni se odlučuju da će učiti zajedno u pètak.

2A2

Dvije òsobe razgovàraju o visokom čòvjeku kòga zajedno gledaju. Slažu se da je zaista visok.

2A3

U òvoj vježbi prva òsoba kùpuje svom bratu psa i razgovàra s drugom òsobom o tome kòje bòje psa treba kùpiti. Odlučuju se za crvenu bòju jer se njegovom bratu sviđa crvena bòja.

2A4

Vježba A4 je razgovor u papirnici. Prva òsoba traži nekì udžbenìk i neke òlovke. Druga òsoba radi u papirnici i pròdaje te stvari toj prvoj òsobi.

DOMAĆA ZADAĆA

C1

The following review exercise is best done as at least three separate assignments. Teachers and self-study learners should choose the order which best corresponds to their needs for review.

Give the following information for each verb below

- its meaning (translate it into English)
- its aspect (state whether it is perfective or imperfective)
- its verb type (using the categories given on p. 142 and in Appendix 9)

[Note that the infinitive *odvesti* is listed twice: these are two separate verbs!]

Then for each verb give the following forms

- present verbal adverb (for imperfectives) or past verbal adverb (for perfectives)
- passive participle (do this only for verbs marked with *)

Verb	definition	aspect	adverb	participle	verb type
čekati	wait	I	čekajući		1
dati	give	P	davši		1/13
davati	give	I	dajući		9
doći	come	P	došavši		16
držati	hold, keep	I	držeći		4

govòriti	speak	I	gòvoreći		2
gùbiti	lose	I	gubeći		2
htjeti	want	I	hòteći	irr.	
ići	go	I	idući		16
ispadati	end up; fall out	I	ispadajući		1
ispričati	tell all	P	ispričavši	ispričan*	1
izaći	go out	P	izašavši		16
izbrisati	wipe, erase	P	izbrisavši	izbrisan*	5
izglèdati	seem	I	izglèdajući		1
izjći	go out	P	izjvši		16
iznājmiti	borrow	P	iznājmiivši	iznajmljen*	2
jāviti se	get in touch	P	jāvivši se	javljen*	2
jāvljati se	get in touch	I	jāvljajući se		1
kāzati	say	I	kāzūći	kāzan*	5
krūžiti	encircle	I	krūžeći		2
kuhati	cook	I	kuhajući	kuhan*	1
kūpiti	buy	P	kūpivši	kupljen*	2
kupòvati	buy	I	kūpujući		8a
lèžati	lie	I	ležeći		4
misliti	think	I	misleći	mišljen*	2
mòliti	pray	I	moleći	moljen*	2
nāći	find	P	nāšavši	nađen*	16
nālaziti se	be located	I	nālazeći se		2
nāpasti	attack	P	nāpadaivši	nāpadnut*	13/15b
napisati	write	P	napisavši	nāpisan*	5
nāpuniti	fill	P	nāpunivši	nāpunjen*	2
narūčiti	order	P	narūčivši	nāručen*	2
naučiti	learn	P	naučivši	naūčen*	2
navrātiti	drop in	P	navātivši		2
nervīrati se	be irritated	I	nervīrajući se		1
nèstati	disappear	P	nèstavši		7/10
obavijèstiti	inform	P	obavijèstivši	obāviješten*	2
obècati	promise	P	obècavši	obèčan*	1
objāsni	explain	P	objāsnivši	òbjašnjen*	2
obrāditi	process	P	obrādīvši	òbrađen*	2
ocijèniti	evaluate	P	ocijènivši	òcijenjen*	2
ocjenjivati	evaluate	I	ocjènjujući		8b
očekivati	expect	I	očekujući	očekivan*	8b
odgovārati	answer	I	odgovārajući		1
òdigrati	play	P	òdigravši	òdigran*	1
òdlaziti	depart	I	òdlazeći		2
odlūčiti	decide	P	odlūčivši	òdlūčen*	2
òdnijeti	carry away	P	òdnijevši	odnèsen*	14/13
òdvesti	lead away	P	òdvedavši	odvèden*	13
òdvesti	drive away	P	òdvezavši	odvèzen*	14
opīsati	describe	P	opīsavši	òpisan*	5
òprati	wash	P	òpravši	oprān*	10
òsjećati	feel	I	òsjećajući		1
òstati	remain	P	òstavši		7/10
òtjći	depart	P	òtišavši		16
padati	fall	I	padajući		1

pasti	fall	P	padavši		13/15b
pisati	write	I	pišući	pis ^{an} *	5
piti	drink	I	pijući	pit*	6
plašiti	frighten	I	plašeći	plašen*	2
početi	begin	P	počevši	počet*	11
počinjati	begin	I	počinjući		5
pōći	set out	P	pōšavši		16
podijeliti	share	P	podijelivši	pōdijeljen*	2
pōgledati se	look at oneself	P	pōgledavši se		1
poglēdati	look at	I	poglēdajući		1
pōgledati	glance at	P	pōgledavši	pōgledan*	1
pojāviti se	appear	P	pojāvivši se		2
pōjesti	eat	P	pōjedavši	pojēden*	13
poklōniti	bow	P	poklōnivši	poklōnjen*	2
pōkušati	try	P	pōkušavši		1
polāgati	take [exam]	I	pōlažeći		5
pōlaziti	set out	I	pōlazeći		2
polōžiti	pass [exam]	P	polōživši	pōložen*	2
pomāgati	help	I	pōmažući		5
pōmoći	help	P	pōmogavši		15b
pōnuditi	offer	P	pōnudivši	pōnuđen*	2
pōpiti	drink	P	pōpivši	pōpit, popijen*	6
pōpraviti	fix	P	pōpravivši	pōpravljen*	2
poslužiti	serve	P	posluživši	pōslužen*	2
pōstavljati	put	I	pōstavljajući	pōstavljan*	1
pōstaviti	put	P	pōstavivši	pōstavljen*	2
poštōvati	respect	I	pōštujući	poštōvan*	8a
pōzdraviti	greet	P	pōzdravivši	pōzdravljen*	2
poznāvati	know	I	pōznajući		9
pōzvati	invite	P	pōz ^{av} vši	poz ^{an} *	10
preporūčiti	recommend	P	preporūčivši	prepōručen*	2
pričati	talk, tell	I	pričajući		1
probūditi	awaken	P	probūdivši	prōbuđen*	2
pročitati	read through	P	pročitavši	prōčit ^{an} *	1
prodāvati	sell	I	prodajući		9
proglāsiti	proclaim	P	proglāsivši	prōglašen*	2
prōkockati	gamble away	P	prōkockavši	prōkockan*	1
propūstiti	miss	P	propūstivši	prōpušten*	2
prōvesti	spend	P	prōvedavši	prōveden*	13
pružiti	offer	P	pruživši	pružen*	2
pūstiti	let go	P	pūstivši	pušten*	2
pušiti	smoke	I	pušeći		2
putōvati	travel	I	pūtujući		8a
rāditi	work, do	I	rādeći	rāđen*	2
razbūditi se	wake up	P	razbūdivši se		2
razgovārati	converse	I	razgovārajući		1
rāzmisliti	think over	P	rāzmislivši	rāzmišljen*	2
razmīšljati	think over	I	razmīšljajuću		1
razūmijeti	understand	I/P	razūmijeći		12
reći	say	P	rekavši	rēčen*	15a
rješavati	solve	I	rješavajući		1

riješiti	solve	P	riješivši	riješēn*	2
sānjati	dream	I	sānjajući	sānjan*	1
sipati	pour	I/P	sipajući	sipan*	1
sjećati se	remember	I	sjećajući se		1
sjetiti se	remember	P	sjetivši se		2
sklōniti	put away	P	sklōnivši	sklonjen*	2
slāgati se	agree	I	slāžeći se		5
slijēgati	shrug	I	sliježući		5
slati	send	I	šaljuci		10
slušati	listen	I	slušajući		1
skrēnuti	turn	P	skrēnuvši	skrenut*	7
smātrati	consider	I	smātrajući		1
smētati	bother	I	smētajući		1
smjeti	dare	I	smijuci		12
sprēmati	prepare	I	sprēmajući		1
sprēmiti	prepare	P	sprēmivši	spremljen*	2
spūstiti	lower	P	spūstivši	spušten*	2
stājati	stand	I	stōjeći		4
stanōvati	reside	I	stānujući		8a
staviti	put	P	stavivši	stavljen*	2
stavljati	put	I	stavljajući		1
studirati	study	I	studirajući		1
stvāрати	create	I	stvārajući	stvaran*	1
sūmnjati	doubt	I	sūmnjajući		1
svīđati se	be pleasing to	I	svīđajući se		1
tōčiti	pour	I	tōčeći	tōčen*	2
trajati	last	I	trajuci		5
ūčiti	study	I	ūčeći	ūčen*	2
umivati se	wash	I	umivajući se		1
urēđiti	arrange	P	urēđivši	urēđen*	2
ūzeti	take	P	ūzevši	uzet*	11
ūzimati	take	I	ūzimajući	uziman*	1
uživati	enjoy	I	uživajući		1
vēčerati	have supper	I/P	vēčerajući		1
vōziti	drive	I	vōzeći	vožen*	2
vrāćati se	go back	I	vrāćajući se		1
vrātiti	return	P	vrātivši	vrāćen*	2
zabōraviti	forget	P	zabōravivši	zabōravljen*	2
zakljūčiti	conclude	P	zakljūčivši	zakljūčen*	2
zamōliti	request	P	zamōlivši		2
zarađivati	earn	I	zarađujući		8b
završavati	finish	I	završavajući		1
završiti	finish	P	završivši	završen*	2
znāčiti	signify	I	znāčeći		2
živjeti	live	I	živjeći		3

C2

Which of the sentences below contain which of the following forms?

a) passive participles b) present verbal adverbs c) past verbal adverbs d) impersonal or passive *se*.

Mark the sentences appropriately. Then translate each sentence into English.

1. Kàko je rànije rečèno, dòručak bez novina nìje pravi dòručak.
Passive participle.
As was noted (= said) earlier, breakfast without a newspaper is not a proper breakfast.
2. Kàko se kaže bioskop na hrvatskom?
Passive se.
How does one say "bioskop" in Croatian?
3. Kùpivši nove òlovke i tèke, pòšla je na prvi dan škole.
Past verbal adverb.
Having bought new pencils and notebooks, she set off for her first day of school.
4. Pòstavljajući pìtanja, đàci saznaju odgovore.
Present verbal adverb.
While posing the questions, the pupils realize the answers.
5. Stvarajući probème, ljudi ih rješavaju.
Present verbal adverb.
In creating problems, people resolve them.
6. Ako će se španjolski jèzik učiti kàko treba, stùdenti trebaju svaki dan pìsati dòmaće zàdaće.
Passive se.
If Spanish is studied as it should be, students should write homework every day.
7. Mlijèko je pòpito, hljeb je pojèden, ali još ima jabuka.
Passive participles.
The milk has been drunk and the bread eaten up, but there are still some apples.
8. Gospođa je željela biti ljubazna, pònudivši gospòdina s kolàčem.
Past verbal adverb.
The lady wished to be kind in having offered to serve the gentleman some cake.

C3

Translate these sentences into B. Write two versions each for the 'if' sentences 8 and 10, one which suggests that the idea is purely hypothetical (you will never be a mechanic, or it is impossible to eat your dinner in ten minutes), and the other which suggests that these things could actually happen.

1. Napìsavši pìsmo, stavila sam ga u kùvertu.
2. Jàvivši se mustèrijama, upravitèljica je odgovòrila na njihova pìtanja.
3. Misleći na nešto, advòkat je zabòravio pročitati novine.

4. Sve su se brige zabòravile kad je zàvršen ìspit.
5. Kupljeno je cvijèće, pòpita kàfa, i odvèzeni prijatelji kući.
6. Pružila se rùka.
Pružena je rùka.
7. Da bi se nàpravio čaj, prvo se kuha vòda, onda se vòda lije po čaj, onda se čeka tri do pet minùta. Na kraju se dòdaju šèćera i mlijèka ako je to žèljeno.
8. Da sam mehàničar, bio bih ljùbazan prema svojim muštèrijama.
Kad bih bio mehàničar, bio bih ljùbazan prema svojim muštèrijama.
9. Biste li bìli tàko ljùbazni da mi tòčíte času sòka?
10. Da večeramo za deset minùta, stigli bismo u kàzalište u pola osam.
Kad bismo večerali za deset minùta, stigli bismo u kàzalište u pola osam.

C4

On the Internet, find the website of one or more of the newspapers, listed below, and search under *Crna hronika*. Choose an article of roughly 100-200 words and print it out. Then make a list of the passive participles, impersonal *se*-constructions, and verbal past and present adverbs you find. For each of these, stat the infinitive of the verb it is formed from and its aspect. Finally, translate the article into English.

As this assignment will be different for each student, it will not be furnished with answers.